

تأثیرات سیستم‌های اولیه تأمین امنیت در تکامل انسان

تأمین اجتماعی در طول تاریخ

گزارش

اشکال متفاوت امنیت اقتصادی و اجتماعی از ابتدای زندگی بشری حیات انسان را تحت تأثیر قرار داده‌اند. حتی امرفرزندآوری نیز به صورتی طبیعی جایگزینی برای فقدان سیستم‌های امنیت اقتصادی و اجتماعی است. چرا که انسان با تعداد فرزند بیشتر احتمالاً در مواجهه با طبیعت، حوادث، پیری و ... شانس بهتری برای بقا خواهد داشت. به همین دلیل تأمین اجتماعی به شکل ضرورتی حیاتی در طول تاریخ نمایش داده شده که تنها در حدود ۱۵۰ سال اخیر به صورت مدون و برنامه‌ریزی شده امروزی در آمده است. اشکال متفاوتی در موقعیت‌های متفاوت می‌توانستند شکل امنیت اقتصادی را بخود بگیرند، به همین دلیل در مناطق و مقاطع تاریخی و تحت سیستم‌های تولیدی مختلف، اشکال مختلف و متفاوتی از تأمین امنیت اقتصادی و اجتماعی بوجود آمد که معمولاً دارای درجه‌ی بسیار بالاتری از ناپایداری نسبت به اشکال تأمین امنیت اجتماعی و اقتصادی در جوامع امروزی است. برخی از اشکال مختلف تأمین اجتماعی از اشکال طبیعی آن تا ضرورت‌های ایجاد شده توسط سیستم اقتصادی در زیر مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

منابع سنتی امنیت اقتصادی

همه مردم در طول تاریخ بشریت با بلاکلیفی‌های ناشی از بیکاری، بیماری، ناتوانی، مرگ و پیری مواجه بودند. در حوزه اقتصاد، گفته می‌شود که این از جنبه‌های اجتناب ناپذیر زندگی تهدیدی برای امنیت اقتصادی فرد است. در مواجهه با این ضرورت بشر طرح‌ها و ابزارهایی را بکار بسته است. منابع سنتی امنیت اقتصادی عبارتند از زمین، کار و خانواده.

مثلاً برای یونانیان باستان امنیت اقتصادی به شکل کوزه‌های بزرگ روغن زیتون بود. روغن زیتون بسیار مغذی است و می‌توان آن را برای دوره‌های نسبتاً طولانی نگهداری کرد. یونانی‌ها برای تأمین مخارج خود در مواقع ضروری، روغن زیتون ذخیره می‌کردند و این شکل امنیت اقتصادی آنها بود. یا در اروپای قرون وسطی، سیستم فئودالی اساس امنیت اقتصادی بود و ارباب فئودال مسئول بقای اقتصادی رعیت‌هایی بود که در املاکش کار می‌کردند. ارباب فئودال تا زمانی از امنیت اقتصادی برخوردار بود که رعیت‌های دائمی برای کار در املاکش در اختیار داشته باشد، و رعیت‌ها فقط تا جایی از امنیت اقتصادی برخوردار بودند که به توان کار و تولید مثل برای زمین‌های اربابی را داشته باشند. به طور کلی زمین خود شکل مهمی از امنیت اقتصادی برای کسانی بود که مالک آن بودند یا در مزارع زندگی می‌کردند. در طول قرون وسطی، ایده خیریه به عنوان یک ترتیب اقتصادی رسمی نیز برای اولین بار ظاهر شد. شکل کلی دیگر امنیت اقتصادی حمایت اعضای خانواده از یکدیگر بود. اعضای خانواده و بستگان همیشه در جاتی از مسئولیت‌رادر قبال یکدیگر احساس می‌کنند، و خانواده منبع امنیت اقتصادی به‌ویژه برای افراد مسن یا ناتوان بوده است. حتی تا امروز نیز این حمایت خانوادگی یکی از اشکال طبیعی تأمین اجتماع در تقریباً اکثر نقاط جهان است.

شکل میانی؛ اصناف

همانطور که جوامع رشد اقتصادی و اجتماعی بیشتری کردند، مزارع منزوی جای خود را به شهرها و روستاها دادند، جامعه‌ی انسانی شاهد توسعه سازمان‌های رسمی‌از انواع مختلف بود که به دنبال حفظ امنیت اقتصادی اعضای خود بودند. احتمالاً اولین این سازمان‌ها اصناف بودند که در قرون وسطی توسط بازرگانان یا صنعتگران تشکیل شدند. این اصناف تولید و اشتغال را تنظیم می‌کردند و همچنین طیف وسیعی از مزایا را برای اعضای خود

فراهم می‌نمودند، از جمله کمک‌های مالی در مواقع فقر یا بیماری و کمک‌هایی برای پرداخت هزینه‌ها در هنگام فوت یکی از اعضا.

علاوه بر انواع امنیت اقتصادی ارائه شده توسط اصناف، برخی اتحادیه‌های صنفی اقدام به ارائه بیمه عمر به اعضای خود کردند. پس از انقلاب صنعتی، جوامع دوست و سازمان‌های برادر رشد چشمگیری داشتند و در آغاز قرن نوزدهم، از هر نه انگلیسی، یک نفر به یکی از این سازمان‌ها تعلق داشت.

نخستین برنامه تأمین اجتماعی دولتی

هنگامی که دولت مسئولیت امنیت اقتصادی را پذیرفت، انگلیسی‌ها شروع به توسعه مجموعه‌ای از «قانون فقر» کردند که برای کمک به فقراتوصیب شد، زیرا مشکل امنیت اقتصادی در درجه اول به عنوان مشکلی در نظر گرفته می‌شد که فقر را رنج می‌دهد. قانون فقری انگلیسی در سال ۱۶۰۱ اولین تدوین سیستماتیک ایده‌های انگلیسی در مورد مسئولیت دولت برای تأمین رفاه شهروندان بود. این سیستم شبیه به یک

نوع تأمین اجتماعی عمل می‌کرد و برای تأمین مالی فعالیت‌های امدادی قانون فقرا، مالیات‌هایی پیش‌بینی شد و شرایطی برای بهر مندی از خدمات پدید آمد، مثلاً میان فقرای «مستحق» و «لالایق» تمایز قائل شدند. امداد محلی و جامعه تحت کنترل بود و در نهایت خانه‌های صدقه برای اسکان افراد امدادی ایجاد شد. نمونه‌ی دیگر آلمان است یکی دیگر از کشورهای پیشگام صنعتی شدن. آلمان اولین کشوری بود که در سال ۱۸۸۹ برنامه بیمه اجتماعی سالمندان را که توسط صدر اعظمش، اتوفون بیسمارک طراحی شد، اتخاذ کرد. این ایده برای اولین بار به دستور بیسمارک در سال ۱۸۸۱ در نامه‌ی پیشگامانه به پارلمان آلمان مطرح شد. در آنجا آمده است: «... کسانی که به دلیل سن و ناتوانی از کار ناتوان شده‌اند، حق مشخصی برای مراقبت از طرف دولت دارند.» انگیزه بیسمارک برای معرفی بیمه اجتماعی در آلمان هم به منظور ارتقای رفاه کارگران به منظور حفظ حداکثر کارایی اقتصاد آلمان و هم برای جلوگیری از گسترش نوعی سیستم اقتصادی جایگزین (سوسیالیسم) بود. بیسمارک، علیرغم اعتبار بی‌عیب و نقص جناح راستی

خود، برای معرفی این برنامه‌ها، مانند ۷۰ سال بعد در آمریکا و توسط روزولت به بهانه‌ای جهت اشاعه‌ی این سیستم احتیاج داشت تا هزینه‌هایی برای سازماندهی آن را به دولت تحمیل کند. سیستم آلمان مزایای بازنشستگی و مزایای از کار افتادگی را نیز ارائه می‌داد. مشارکت در طرح اجباری بود و از کار ماند، کارفرما و دولت سهم‌هایی گرفته می‌شد. همراه با برنامه غرامت کارگران که در سال ۱۸۸۴ ایجاد شد و بیمه «بیماری» که در سال قبل تصویب شده بود، آلمانی‌ها دارای یک سیستم جامع امنیت درآمدی مبتنی بر اصول بیمه اجتماعی شدند. (بعدتر بیمه بیکاری در سال ۱۹۲۷ ایجاد شد و سیستم تکمیل گردید). جالب است بدانید یکی از افسانه‌های مداوم در مورد برنامه آلمان این است که سن ۶۵ سالگی از آن جهت به عنوان سن استاندارد بازنشستگی در نظر گرفته شد که سن خود بیسمارک بود. در واقع، آلمان ابتدا ۷۰ سالگی را به عنوان سن بازنشستگی تعیین کرد (و خود بیسمارک در آن زمان ۷۴ سال داشت) و تا ۲۷ سال بعد (در سال ۱۹۱۶، زمانی که بیسمارک دیگر مرده بود) این سن به ۶۵ سالگی کاهش یافت.

آلمان اولین

کشوری بود

که در سال

۱۸۸۹ برنامه

بیمه اجتماعی

سالمندان

را که توسط

صدر اعظمش،

اتوفون

بیسمارک

طراحی شد،

اتخاذ کرد.

این ایده

برای اولین

بار به دستور

بیسمارک در

سال ۱۸۸۱

در نامه‌ای

پیشگامانه به

پارلمان آلمان

مطرح شد

بحران در

۹۴ کشور جهان

آنتونیو گوتش دبیر کل سازمان ملل اعلام کرد حدود ۹۴ کشور جهان با طوفان کامل بحران شامل افزایش چشمگیر قیمت غذا، انرژی و عدم دسترسی به منابع مالی مواجه هستند. وی افزود: «دنیای ما با مشکل عمیقی مواجه است. به جنگ‌های بی‌معنا و فاجعه‌بار همین الان پایان دهید.»

وی اظهار داشت: «جهان با بحران‌های متفاوتی مواجه است که امروز باعث رنج عمیقی شده و فردانابر اسری خطرناک، بی‌ثباتی و هرج‌ومرج اقلیمی را به همراه دارد.» دبیرکل سازمان ملل ادامه داد: «تأثیرات جنگ اوکراین در میان بهبودی شکننده و ناهموار از همه‌گیری کرونا پدیدار شده، در حالی که وضعیت اضطراری شرایط اقلیمی در حال افزایش است.»

گوتش تصریح کرد: «حدود ۹۴ کشور که ۱.۶ میلیارد نفر را در خود جای داده‌اند، با طوفان کامل بحران مواجه هستند؛ افزایش چشمگیر قیمت غذا و انرژی و عدم دسترسی به منابع مالی.» دبیرکل سازمان ملل گفت: «گروه واکنش جهانی به بحران سازمان ملل متحد در مورد غذا، انرژی و امور مالی در خصوص تأثیرات بحران فعلی هزینه زندگی و خطرات برای سالی آینده اعلام کرده که ۶۰ درصد از کارگران در جهان امروزه درآمد کمتری نسبت به قبل از همه‌گیری دارند.» وی اظهار داشت که کشورهای در حال توسعه تنها برای جبران ضعف حمایت‌های اجتماعی، سالانه ۱.۲ تریلیون دلار ضرر می‌کنند و ۶۰ درصد از اقتصادهای در حال توسعه در حال حاضر با مشکلات بدهی یا در معرض خطر بالای بدهی قرار دارند.

گوتش ادامه داد: «در همین حال، تعداد افرادی که مجبور به ترک خانه‌های خود شده‌اند به ۱۰۰ میلیون نفر رسیده که بالاترین تعداد از زمان تشکیل سازمان ملل است.»

افزایش روزافزون مبتلایان نشان داد

آغاز موج پنجم کرونا در انگلیس

گزارش

آخرین آمار رسمی منتشر شده از وضعیت کرونا در انگلیس نشان می‌دهد شمار مبتلایان به این ویروس در سراسر کشور به سرعت در حال افزایش است و ادامه این روند مقامات دولت را نسبت به فشار روی مراکز بهداشتی کشور نگران کرده است. بر اساس گزارش مرکز آمار ملی انگلیس، نزدیک به ۳.۵ میلیون نفر یا از هر ۲۰ نفر یک نفر در این کشور به این ویروس مبتلا هستند. این نسبت در هفته قبل ۲.۷ میلیون یا یکی در هر ۲۵ نفر بود. گفته می‌شود افزایش آمار مبتلایان ناشی از شیوع انواع جدیدتر سویه اومیکرون موسوم به 4.BA و 5.BA است. تحقیقات اولیه نشان می‌دهد که انواع 4.BA و 5.BA در جای از «فرار ایمنی» دارند؛ به این معنا که سیستم ایمنی بدن دیگر نمی‌تواند ویروس را تشخیص دهد یا با آن مبارزه کند. طبق گزارش منتشر شده از هر ۱۹ نفر یکی در انگلیس، از هر ۱۷ نفر یکی در ولز و به طور مشابه در ایرلند شمالی و همچنین از هر ۱۶ نفر یکی در اسکاتلند به کرونا مبتلاست. سارا کرافتر، عضور شد مرکز آمار ملی انگلیس می‌گوید: «آمار مبتلایان به کرونا هیچ نشانه‌ای از کاهش را نشان نمی‌دهند و بالعکس، بین تمام گروه‌های سنی در حال افزایش است.» این در حالی است که شمار مراجعه بیماران کرونایی به مراکز بهداشتی در انگلیس نیز در حال افزایش است. طبق گزارش آژانس امنیت بهداشتی

انگلیس (UKHSA)، نرخ پذیرش بیماران در هفته منتهی به ۱۰ جولای از نرخ ۱۵.۷ به ۱۷.۹ نفر در هر ۱۰۰ هزار نفر رسید. گفته می‌شود که هنوز ۳ میلیون شهروند انگلیسی واکسن کرونا نزده‌اند. دکتر مری رمزی، مدیر برنامه‌های بالینی آژانس امنیت بهداشتی انگلیس از احاد مردم خواسته که برای جلوگیری از گسترش شیوع کرونا، خود را واکسینه کنند. همزمان گزارش‌ها حاکیست که شمار فوتی‌های ناشی از کرونا نیز در انگلیس رو به افزایش است. ۲۲ تیرماه گذشته این آمار از مرز ۲۰۰ هزار نفر عبور کرد و بار دیگر اوج گرفته است. این در حالیکست که دولت انگلیس چهار ماه پیش تمام محدودیت‌های کرونایی را که طبق یک برآورد اولیه ۲۵۱ میلیارد پوند به اقتصاد کشور زیان زده است، لغو کرد. بر اساس اعلام وزارت بهداشت انگلیس آزمایش رایگان کرونا برای عموم از روز جمعه (۱۲ فروردین‌ماه) متوقف و به افرادی که دارای علائم کرونایی هستند تنها توصیه شده در خانه بمانند و از تماس با افراد دیگر خودداری کنند تا بهبود یابند. گفته می‌شود که آزمایش رایگان کرونا در کنار محدودیت‌های ناشی از این بیماری، بالغ بر ۱۵.۷ میلیارد پوند برای دولت هزینه داشته است. نتایج تازه‌ترین نظرسنجی در انگلیس نشان می‌دهد که نیمی از مردم این کشور آزمایش کرونا را به رعایت توصیه‌های بهداشتی و استراحت در منزل ترجیح می‌دهند.

در ایالات متحده، بیمارستان‌ها به اندازه کافی پرستار ندارند

اوجگیری دوباره کرونا در آمریکا

روزنامه نیویورک تایمز نوشت: «بیمارستان‌های آمریکا بار دیگر با بیماران کرونایی پر شده، اما به اندازه کافی نیروی پرستار برای مراقبت از آنها وجود ندارد.» این روزنامه افزود: «کارشناسان می‌گویند کمبود مزمن نیروهای پرستار در بخشی از مناطق این کشور وخیم‌تر بوده و نشانه‌ها وخامت بیشتر اوضاع را نشان می‌دهد.» در هفته‌های اخیر شمار افراد بستری در بیمارستان‌های آمریکا افزایش یافت و میانگین مبتلایان به کرونا که در بیمارستان بستری هستند از ۳۹ هزار نفر فراتر رفته است. این بالاترین آمار از ابتدای مارس گذشته بوده که موارد ابتلا به اومیکرون افزایش یافت. این افزایش ابتلا بیشتر از نوع ویروس 5.BA، زیرسویه اومیکرون است که هنوز بهترین گزینه برای فرار از برخی آنتی‌بادی‌ها از عفونت‌ها یا واکسن‌های قبلی است. با توجه به افزایش نیاز به خدمات پرستاری و مراقبت در مراکز درمانی، مسئولان بیمارستان‌ها می‌گویند با کمبود پرسنل مواجه هستند. طبق نظرسنجی اخیر انجمن بهداشت و بیمارستان ماساچوست، نزدیک به ۱۴ درصد از مشاغل پرستاری در بخش مراقبت‌های ویژه در بیمارستان‌های ماساچوست پر نشده؛ کمبودی که از سال ۲۰۱۹ دو برابر شده است. این انجمن، بیش از ۵ هزار پست پرستاری پر نشده را در بیمارستان‌های این ایالت شناسایی کرده است. بیمارستان‌ها با هدف از بین بردن این شکاف‌ها، برای استخدام‌های

جدید مشوق‌های مالی ارائه می‌دهند، پرستاران آزاد بیشتری را جذب می‌کنند و در برخی موارد خدماتی را که کارکنان کافی برای ارائه آنها ندارند، کاهش می‌دهند. مدیر اجرایی انجمن بیمارستان‌های فلوریدا نیز گفته است کمبود نیروها در فلوریدا وخیم‌تر شده که این وضعیت در چند دهه اخیر بی‌سابقه بوده است. مری میهو گفت که بخشی از مشکل، تعداد زیادی از پرستارانی بوده‌اند که مشاغل معمولی بیمارستان را ترک می‌کردند تا به عنوان پرستار موقت قرارداد می‌دهند. او گفت: «مانرخ گردش مالی ۲۵ تا ۳۰ درصدی داریم که بالاترین نرخ‌ی است که در دهه‌هایی اخیر مشاهده کرده‌ایم.» نیویورک تایمز نوشت: «پیش‌بینی می‌شود تقاضا برای پرستار رشد قابل توجهی در آمریکاداشته باشد. انجمن مک کینزی نیز در گزارش ماه مه خود پیش‌بینی کرد که آمریکا ممکن است با کاهش ۴۵۰ هزار پرستار تا سال ۲۰۲۵ مواجه شود.» دکتر آنتونی فائوچی مدیر مؤسسه ملی آلرژی و بیماری‌های عفونی آمریکا گفت، افرادی که پیش‌تر به ویروس کرونا مبتلا شده‌اند، مصونیت کمی در برابر نوع فرعی فعلی، 5.BA، خواهند داشت. کارشناسان بهداشتی در سراسر جهان در هفته‌های اخیر درباره نوع جدید اومیکرون هشدار داده‌اند و آن را به دلیل توانایی در آلوده‌سازی مجدد افراد در عرض چند هفته، یک سویه «مؤدی» عنوان می‌کنند.